

SLOVENE

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V spravi prejemam mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15
 za trikrat . . . " 13
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 20 vln.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 vln.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ovrške 26.511,
 bosn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Cesarjev rojstni dan.

V torek 18. avgusta 1914 dopolni naš ljubljani vladar Frančišek Jožef I. svoj štirinosemdeseti rojstni dan. Slovenski narod, ki je z navdušenjem poslal za čast Avstrije svoje najboljše sinove v boj, bo tudi ta dan združen v soglasni molitvi avstrijskih narodov. Vsa naša domovina naj pokaže ta dan vnovič, da sta ljubezen in zvestoba našega naroda do cesarja in habsburške države vedno živi, da posebno v sedanjem času ves narod kot en mož, združen stoji pod črnožolto zastavo, pripravljen jo braniti in jo ovenčati z novo slavo.

Naj zaplapolajo že v ponedeljek v pozdrav cesarjevemu rojstnemu dnevu zastave iz naših domov, po deželi naj se v znak goreče naše ljubezni do vladarja zasvetijo v ponedeljek zvečer kresovi, po naših mestih in trgih razsvetlimo tudi najbornejša okna, da bo žarela vsa domovina v ognju patriotičnega navdušenja in da se bo čul daleč tja na cesarski Dunaj vznešen spev vsega slovenskega naroda:

Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja, Avstrijo! . . .
 Branimo mu krono dedno zoper vse sovražnike . . .

Vojska po celem svetu.

Evropska vojska se je raztegnila na cel svet. Odkar so Angleži napadli nemške kolonije v Afriki in je nemški zunanji urad naznanil, da je tudi velikansko kolonijo, Kongo državo, smatrati kot sovražno ozemlje Nemčije, je jasno, da se bodo boji razširili na kolonije celega sveta. Tako bomo imeli vojsko ne samo v Evropi, ampak tudi Aziji, Afriki, Avstraliji in Ameriki. Ves svet bo v ognju. V vojski so dosedaj sledeče države in njih prebivalstvo: Avstrija 51.4 milijona ljudi, Nemčija 66.8 mil., Rusija 167 mil., Angleška 423 mil., Francoska 39.6 mil., Belgija 7.4 mil., Srbija 4.5 mil., Črnagora 0.3 mil. V vojski je torej skupno 760 mil. ljudi.

Ker se bo pa svetovna vojska večidel odločila na evropskem ozemlju, je treba v prvi vrsti v poštev jemati samo prebivalstvo Evrope. Od blizu 400 mil. ljudi, ki prebivajo v Evropi, jih je v vojski 320 mil. Od vseh evropskih velesil miruje samo Italija. Ali tudi ostale nevtralne države, ki se vojske ne udeležujejo, so večidel svoje armade pokonci spravile.

Velikost, obsežnost in pomen te vojske se razvidi tudi iz tega, če upoštevamo trgovino držav, ki so v vojski. Denarni promet trgovine teh držav znaša približno na leto 100 tisoč milijonov kron. Nekaj tako kolosalnega, česar zgodovina še ne pomni.

Austrijci na več krajih prodirajo v Srbijo. — Avstrijske zmage nad Srbi.

Šabac zavzel.

Dunaj, 15. avgusta. (Kor. urad.) Naše čete so včeraj na večih točkah prodrlle v Srbijo in vrgle sovražnika nazaj. Dosedanje akcije naših čet so zelo uspešne. Šabac je v naših rokah.

× × ×

Šabac je najvažnejše mesto v Mačvi. Mačva se imenuje ravni del gornje Posavine (med Drino in Savo) bržkone zaradi močvirij, katerih je tu okrog 25.000 hektarov. Še enkrat toliko pa je barja, ki je vsako leto le nekaj mesecev preplavljeno. Vključ temu je Mačva bogata pokrajina z zelo razvitim poljedelstvom; zlasti slovi tamošnja bela pšenica. Tudi konjereja je na dobrem glasu. Hiše so zelo lepe in snažne. Gozdov, ki so bili v ustankih proti Turkom zavetišče naroda, ni več; le grmovje še spominja nanje. Večino gozdov so izkrcili in preorali. Ljudska izobrazba je precej visoka, kar priča razmeroma visok odstotek pismenih ljudi, ki znajo brati in pisati.

Šabac so vrata Mačve, ključ do bogate dolnje Posavine (ob reki Kolubari, ki se pri mestu Obrenovac steka v Savo), pa tudi ključ za Podrinje in Belgrad. Mesto je stelo zadnji čas okolo 14.000 prebivalcev, ki so se bavili večinoma s trgovino. Tu se steka vse žito in sadje z Gornje Posavine in iz Podrinja. Zlasti mnogo se je izvažalo pšenice, koruze, suhih češpelj in svinj. Carinski urad v Šabcu je donajal že pred leti državi do pol milijona dinarjev

(kron) dohodkov na leto. V mestu je bil sedež okrožnega načelnika, škofa, gimnazijskih ter drugih učnih in denarnih zavodov itd.

Staro ime Šabac je Zaslon. Ko so Turki podjarmili Posavino, so tu že leta 1470 zgradili trdnjavo ter si z njo zavarovali pot iz Bosne v Belgrad, proti napadom Avstrijcev, od tod pa so tudi napadali Srem in Slavonijo. Tod je teklo za časa turških pohodov mnogo krvi, ravnotako za srbskih ustankov proti Turkom.

Šabac je za Belgradom najlepše mesto v deželi. Ulice so široke, ravne in čiste, z nizkimi, a čednimi, novimi hišami. Zdravo pa mesto ni; zbog močvirnatih okolice razsaja v mestu neprestano mrzlica, kar velja pa tudi o drugih posavskih in podonavskih mestih.

Iz Šabca je vozil vsaki dan parnik v Belgrad in nazaj. Nizdol po Savi je rabil okoli 4 ure, nazaj pa skoro še enkrat toliko.

Drugo večje mesto v Mačvi je Lešnica pod goro Vilojevo blizu Drine, nekdanja važna vojaška točka. Zdaj šteje kakih 1500 ljudi.

V bogati dolnji Posavini je največje mesto Valjevo v krasni legi s približno 8000 prebivalci. V okolici je dobro razvita živinoreja. Par volov, najlepših v deželi, se proda po do 1300 dinarov (kron). Pašniki so polni goveje živine. Poljedelstvo donaja obilo dohodkov; zlasti koruza zraste izredno visoko. Sadja je dovolj; posebno sliv se mnogo izvaž. Gore so bogate na rudah; omeniti je železo, svinec, baker, litografski kamen, marmor itd.

Valjevo ima najstarejšo hranilnico v deželi. V bližini je več podzemeljskih jam, v katerih so se ljudje skrivali pred Turki.

Mesto Obrenovac na Savi smo že omenili. Šteje do 5000 prebivalcev. Prištanišče Zabrežje je za šabaškim najlepše in najvažnejše ob Savi. Tu se izvozi poleg velikih količin žita in živine na leto do 10 milijonov kilogramov sliv.

Dolnja Posavina je razmeroma redko naseljena. Kakor drugod po svetu so tudi tu mesta, zlasti Belgrad in Šabac privabila mnogo ljudstva s kmetov. Dolina Kolubare, ki teče po sredi dolnje Posavine, je zelo rodovitna, a zavoljo močvirij nezdrava.

Zmagi naših čet pri Loznici in Lešnici.

Dunaj, 16. avgusta. (Koresp. urad.) Naši vojaki so vrgli 14. avgusta po hudih bojih sovražnika iz njegovih že precej časa utrjenih in močno zasadenih postojank na vzhodnih obrežnih višinah Drine blizu Loznice in Lešnice. Tukaj kakor tudi v Šabcu so naše čete 14. t. m. popoldne in ponoči 15. t. m. odbile veliko protinapadov Srbov, ki so z veliko hrabrostjo napadali. Danes so naše čete nadaljevale prodiranje. Zarabili smo eno srbsko zastavo; dva topova in dve strojni puški. Sovražnik ima težke izgube, tudi naše izgube niso neznatne. Podrobnosti še niso znane. — (Loznica, mesto z okoli 4000 do 5000 prebivalci je središče podrinjskega okrožja, leži v gornjem Podrinju na rečici Štiri, ne daleč od Drine. — Lešnica, mesto s približno 1500 prebivalci, leži na zapadni meji Mačve, pod goro Vilojevo, blizu Drine.)

Na Srbskem.

Ob Drini.

Ob bosensko-črnogorski meji se združita hudournika Tara in Piva v Drino. Mimo razvalin gradov, zgrajenih v 15. stoletju, ki jih opevajo narodne pesmi, šumi Drina. Naprej obkroži bosensko gozdno pogorje. Ko jo je ojačilo več pritokov, prodirajo njene vode celo vrsto sklanatih tokav, dokler ne pridre do Luke, odkoder tvori Drina avstro-ogrsko-srbsko mejo do svojega izliva v Savo. Na desnem bregu visoko nad nami se dvigajo srbski obmejni stražniki: Mala in Velika Gostilja, Janjac, Vlasiliška Glava in dvoglavi Stolac, čegar široka rebra z mnogimi vrhovi posuta padajo k Drini. Končni steber tega gorovja je Stolovac, čegar strme stene se v polukrogu zgube v Drini. Tu se obrne reka v pravem kotu proti vzhodu, tudi leva obal postaja strma, tako da stisnejo Drino na 10 do 12 metrov. V bučečih vrtincih drevo vode naprej. To je zloglasni Slap, najhujši sovražnik podrinjskih plavcev. Ob visoki vodi je plovba po njem sploh nemogoča. Vsak drug promet, kakor s plavom, je pa po Drini izključen, kajti od Slapa naprej je obrežje neprehodno. Pa tudi vožnja s plavi je vedno polna nevarnosti.

Kmalu se pridruži Drini na levi strani v divjih skokih skozi temno skalovje zeleno lesketajoča se Zepa. Nad njenim izlivom se dviga rtast oblok starega turškega mostu.

Pol ure pod Luko so obale Drine navpične stene, med katerimi teče voda kakor po kanalu. Na bosenski strani se razdeli obrežje kmalu zopet v stožce in kope, na srbskem bregu pa se rasteje vedno strme, do tisoč metrov visoke stene iz vode. Ob robu teh skal se začenjajo široke, puste planjave. Potem se razgled tudi na srbski strani razširi. Ravno obalo pokrivajo travniki ter polja s koruzo in tobakom. Kakor otoki mole ob obali skupine starih rimskih grobov kvišku, že zakritih s prstjo, v senci mogočnih orehov. Pri Vranjkovini se zopet približa obali strmo gorovje in z razpokanega skrilavca pridrvi z znatne višine mogočen hudournik. Nato pa zagledaš prijazne griče, ki spremljajo tu že široko reko do izliva Drinice in še dalje. Gozdi se umikajo. Še enkrat se spusti temno strmo skalovje v globoke vode Drine, ki se tukaj v krogu obrne na srbsko stran. Na levi se vzpenjajo stolpi in razvaline obzidja iz valov, spodaj pa se razteza prijazno, starodavno, s trtami obraščeno mestece ob obali. Tudi na drugi strani zagledaš iz bujne zelenja razvaline utrdb. To je Mali Zvornik, ki je bil pred dvajsetimi leti še bosenski. Ponosni grad nad njim je stari Zvornik, za katerega so se naši svojčas toliko borili. Krasna slika, vredna, da bi jo opeval pesnik!

Kmalu potem se pogorje na obeh straneh umakne, pokrajina je ravna in prostrana, črna prst, sadovnjaki in vinogradi pričajo, da se bližamo plodoviti in bogati Posavini. Kakor kača se vije Drina med mehko nasipino naprej. Vode se ustavljajo; zdi se, kakor da ne marajo dalje. Reka se deli v struge, ki obdajajo temne loke in dobrave, ter se zopet združijo v eno reko, da se slednjič zgubi v neprodinem, brezmejnem močvirju. Že zazreš pred seboj rmeno progo — široko Savo. Parniki in hitri čolni švigajo po njej. Tu se je Sava zarila z globoko, ozko zanko v bosenska tla. Drina se bliža tej zanki, skriva se v strugah svoje delte in počasi pada utrujena hči planin ob pestrem produ žolti sestri v naročje.

Po bregoviti gornji drinski dolini se prebivalstvo bavi večinoma z ovčarstvom. Tudi govedi je precej. Ljudstvo je siromašno in manj izobraženo nego v ostali Srbiji. Dolnje Podrinje slavi zlasti po svoji lepi koruzi in dobrem tobaku. Tudi živinoreja je dokaj razvita. Izmed rud, na katerih je Podrinje bogato, je predvsem važen svinec. Dolnja podrinska dolina je gosto naseljena. Največje mesto je Loznica s 4—5000 prebivalci, središče podrinjskega okraja ob rečici Štiri, blizu Drine. Nedaleč proč je lekoviča žveplena kopel pri vasi Koviljači. V gornjem, redko naseljenem Podrinju, ki je le 8 do 10 km široko, ni nobenega važnega mesta.

Srbski poveljniki.

Iz zanesljivega vira se poroča, da srbski severni armadi poveljuje prestolonaslednik Aleksander, kateremu je pridružen neki ruski general. Poveljnik zahodnih čet je pa general Stepanović. Srbski dvor se pripravlja za odhod iz Niša v Skoplje.

Ruska Poljska brez Rusov. Nova Poljska.

Na Ruskem Poljskem ni več ruske vlade. Rusi so zapustili, kakor smo poročali, tudi Kielce, ki leži na progi Krakov-Radow-Varšava okoli 100 km od Krakova in okoli 150 km od Varšave. Kielce je glavno mesto istoimenske gubernije, ki obsega 10.092 km². To mesto je izmed najlepših krajev na Poljskem in ga nazivljejo »poljsko Švico«. Klima je zelo ugodna. V guberniji Kielce stanuje okoli 700.000 prebival-

cev, po večini Poljakov; nekaj je tudi judov. Poljedelstvo je zelo razvito, v zadnjem času se tudi zelo razvija industrija. Lepo bodočnost imajo tudi žvepleni rudniki. Kako veliko rud ima ta dežela, najbolj dokazuje dejstvo, da so leta 1511. Holandci odpeljali 70 ladij samega bakra. Glavno mesto Kielce ima okoli 20.000 prebivalcev.

Kielce so zasedle naše čete, ki so prišle od Miechova, naše čete, ki so pri-

šle preko Wolbroma, so pa zasedle Pilicu.

»Nowa Reforma« poroča iz Micholowicza: 16 dni ne poznamo že več ruske vlade. Meja je prosta. Ruski vojaki so se umaknili. V občinskih uradih so zažgali vse akte in vzeli denar s seboj. **Kmetje organizirajo v vaseh straže proti roparjem.**

Vesti, ki so došle iz Pariza, poročajo, da vlada v Parizu velika konsternacija radi ruskega umikanja v Ruski Poljski. Francozi so imeli vse drugačne pojme o pripravljenosti ruske vojske in so pričakovali povsem drugačen nastop, kakor ga Rusi sedaj izvajajo. Radi ruskega umikanja so francoski krogi ogroženi na Rusijo in ne upajo mnogo na zmago.

Avstrijske in nemške čete prodirajo proti Varšavi, ruske čete se pa umikajo v notranjost Rusije. — »Gazetta Wicczorna« poroča, da grade Rusi okoli Bresta—Litowska obrambno četo, ki se bo raztezala ob reki Buga.

KAKO SO RUSI IZ KIELC POBEGNILI.

Krakov, 16. avgusta. (Zas.) »Nowa Reforma« poroča: 1. avgusta so Kielčani v veliki napetosti preživeli: Razburjenost med Rusi je kazala, kako da je položaj resen. Znano se je, da se mobilizira in je zato dohajalo veliko rezervistov. Gubernator je zapustil mesto, ko se je prej z mestnim predsednikom posvetoval. 2. avgusta je bil položaj že jasen. Znano se je, da so sklenili mesto zapustiti ruski uradniki, profesorji in častniki. Rusi so se podali na kolodvor. V vlak ni smel noben Poljak vstopiti. Preden so odpotovali, so izjavili, da se najbrž več ne vrnejo. Vlak se je odpeljal proti Ivangorodu. Ko se je vlak odpeljal, so Rusi, kolikor jih je še ostalo, demolirali železniški tir. V Kielcu se je ustanovil meščanski odbor, ki skrbi za mir in red v mestu.

KONCENTRACIJA RUSOV V IVANGORODU.

Krakov, 16. avgusta. »Nova Reforma« poroča: Rusi se koncentrirajo v Ivangorodu in so v okrožju 25 milj mobilizirali ljudi in konje. Ruske čete so došle v trdnjavo Ivangorod, kjer stoji v mirnih časih 5000 vojakov. Velik del mobilizirancev je s konji vred pobegnil k Avstrijcem. V malem mestu Irena, ki stoji pod trdnjavo, vlada med prebivalstvom panika. V krajih ob izlivu reke Vreč v Vislo je vladala med prebivalstvom panika, ko se je rusko vojaštvo umaknilo.

NAŠA SEVERNA ARMADA NADALJUJE PRODIRANJE V RUSIJO.

Dunaj, 16. avgusta. (Koresp. urad.) Naša severna armada nadaljuje prodiranje na ozemlju, ki leži zahodno od Visle, kakor tudi na ozemlju vzhodno od Visle.

VARŠAVA OD PROMETA ODTRGANA.

Krakov, 16. avgusta. »Nova Reforma« poroča, da so v Varšavi prekinili železniški promet v Peterburg in v Moskvo. Na Ruskem Poljskem so vse tvornice ustavili.

POLJSKA NARODNA VLADA V VARŠAVI.

Krakov, 16. avgusta. (Zas.) »Nowa Reforma« še enkrat potrjuje, da se je ustanovila v Varšavi narodna vlada.

VSTAŠKO GIBANJE NA RUSKEM POLJSKEM.

Krakov, 16. avgusta. Na Ruskem Poljskem snujejo že tudi kmečke organizacije, ki odrinejo skupno s strelci v vojsko. Vstaško gibanje se na Ruskem Poljskem vedno bolj razširja.

VJETA KAZAŠKA STOTNIJA.

Lviv, 16. avgusta. (Zasebno.) »Dzennik Polskie« poroča iz Brodyja: Oddelek avstrijske kavalarije je po kratkem boju dne 9. t. m. vjel celo kazaško stotnijo. Le trem kozakom se je posrečilo, da so ušli.

STOTNIJA KAZAKOV DEZERTIRALA.

Lviv, 16. avgusta. (Zasebno.) Kurjer Lwowski poroča iz Černovic, da so zopet prišli in razorožili neko stotnijo kazakov, ki je dezertirala in ušla čez mejo.

POLOŽAJ V MIECHOWU.

Krakov, 16. avgusta. »Kurjer Codzienny« poroča iz Miechowa: Laži, ki so jih Rusi širili o avstrijski armadi, so se kmalu kot neresnične izkazale, ker so vkorakali v mesto avstrijski vojaki. Kmetje, meščani, duhovniki in posestniki so Avstrijce zelo pozdravljali. Kmetje Avstrijcem pomagajo, kar jim le morejo in jih navdušeno pozdravljajo. Rusi niso izpustili iz zaporov zgolj kaznjencev, marveč so postavili na cesto tudi veliko bolnikov, med njimi celo veliko umobolnih.

VTIS OKLICA AVSTRO - OGRSKEGA ARMADNEGA POVELJSTVA POLJAKOM.

Krakov, 16. avgusta. (Zas.) Pod nadpisom »Poštenost avstrijskega oklica« izvaja »Glos Narodu« Oklic avstro-ogrskega armadnega poveljstva Poljakom je na prebivalstvo izvrstno vplival. Oklic je pravičen in pošten, ni šablonski, ker trenutno narodu vsega ne obeta, da ne bodo pozneje vladi očitali, da so jih v pomoti pustili. Kadar napoči primeren trenotek, se poljskemu narodu več obljubi in takrat izide brezdvomno drugi oklic. Avtorju oklica gre posebno priznanje za poštenost in odkritost, s katero je sestavil skozi in skozi lojalen oklic.

POLJAKI IN SEDANJA VOJSKA.

Krakov, 16. avgusta. »Čas« izvaja: Poljsko prebivalstvo je po svojih zastopnikih, po svojem zadržanju in s sijajnim uspehom mobilizacije sijajno dokazalo, s kakimi čustvi se oklepa v sedanjem zgodovinskem trenutku tiste države, v kateri kot narod more napredovati. Po svojem zastopstvu hočem v po ustavi dovoljenih mejah vplivati na politične posledice vojske in je zato konferiral načelnik Poljskega kola dr. Leo na Dunaju, ki bo o uspehu poročal danes predsedstvu Poljskega kola v Krakovu, nakar se določijo smeri za nadaljnje postopanje. — »Kuryer Codzienny« naglašja, da strankarskih bojev zdaj med Poljaki ni, marveč da obstoja le poljski narod, ki pa mora imeti narodno zastopstvo, ki izražaj slogo naroda na zunaj. Tako zastopstvo že obstoja in ga tvori Poljsko kolo. List želi, da bi se priklopili tudi drugi obstoječi odbori Poljskemu kolu.

POLJSKI OSREDNJI NARODNI ODBOR.

Lviv, 16. avgusta. Poljskemu osrednjemu narodnemu odboru so že sledeče skupine pristopile: Poljska ljudska stranka, Vsepoljci, Krščanska ljudska stranka, Poljska narodna zveza, Centrum, Avtonomisti, Katoliško narodna stranka, Lvovska meščanska stranka, Zveza poljskih narodnih organizacij, poljska duhovščina, poljski veteranci, poljski Sokoli in kmečki strelci. Knez nadškof Sapieha je daroval osrednjemu odboru 10.000 kron. Združeni odbori sokolskih vojaških organizacij in kmečki strelci razpolagajo že s 1000 strelci, ki so enotno uniformirani in podvrženi avstrijski vojaški oblasti.

AKCIJA POLJSKEGA MEŠČANSTVA.

Krakov, 16. avgusta. »Czas« poroča: Najuglednejši poljski meščani so na posvetovanju pod vodstvom načelnika Poljskega kola dr. Leona sklenili, da se mora nahajati politično vodstvo poljskega ljudstva izključno v rokah Poljskega kola, da druge akcije se ustanove posebne korporacije po navodilih Poljskega kola. V Galiciji se zdaj nahajajo štiri vojaške organizacije z izurjenim moštvom, in sicer skupine strelcev (družyna), Bartoszove skupine in Sokoli. Prvi dve korporaciji sta se združili in so člani črni vojski prideli.

OKLIC POLJSKI AKADEMIČNI MLADINI.

Krakov, 16. avgusta. (Zas.) Senat in profesorski kolegij tukajšnjega vseučilišča objavlja oklic poljski mladini, ki med drugim izvaja: Od mirnega a težkega dela v vsakdanjem življenju nam je potisnil klic na vojsko orožje v roke na boj, ki se bo bil na poljskih tleh. Poslavljamo se od vas vseh s prisrčnimi besedami: Vodi naj te, ljubljena mladina, Bog tako, da se kmalu povrneš v sijaju žarečega se solnca, ki naj nad poljsko domovino slavno izide. Vsi ne greste na vojsko, a tisti, ki ostanete, boste brez našega poziva svojo dolžnost v popolni meri izpolnili. Vemo, da izpolni poljska mladina zaupanje, ki ga splošnost od nje pričakuje.

POVOJAŠČENJE POLJSKIH STRELCEV.

Lviv, 16. avgusta. Poveljništvo poljskih strelcev je izdalo 10. t. m. sledeče povelje: Od danes naprej morajo pozdravljati vsi uniformirani ali s čepicami opremljeni strelci avstro-ogrške častnike, ki so nam dali orožje v boju proti carizmu.

CIONISTI PODPIRAJO URKAJINSKE STRELCE.

Lviv, 16. avgusta. Osrednji odbor cionistiške stranke je sklenil, da podpira moralno in gmotno organizacije ukrajinskih strelcev. »Jüdisches Tagblatt« objavlja oklic, ki poziva na zbirko za omenjeni namen. V Galiciji in v Bukovini se je prostovoljno za vojaško službo prijavilo več tisoč judovskih prostovoljcev, ki so vojaške oblasti prosili, da naj jih proti Rusiji odpošljejo v vojsko.

VESEL POJAV NA KRAKOVSKEM KOLODVORU.

Krakov, 16. avgusta. (Zas.) Vesel dogodek se je pripetil na tukajšnjem kolodvoru, kjer kakor na drugih postajah ženski odbor pogošča vojake. Ko je stala

Preprečeni načrti Francozov.

Prva velika bitka v sedanjih vojskah je bila nesrečna za načrt Francozov. Francozi so tako kot leta 1870. zopet pričeli ofenzivo z nezadostnimi močmi, in to je bilo zopet krivo njihovega poraza. Načrt Francozov, da prodro v Elzas in dvignejo ondotno prebivalstvo na upor, se je vsled nemških zmag pri Mühlhausnu in Lagarde popolnoma ponesrečil. Niti eden elzaški vojak se ni izneveril svoji zastavi, nasprotno so pa celi francoski regimenti bežali. Od te nemške zmage je trpela tudi odprona sila Belforta. Francozom je skoro onemogočeno umikanje proti Belfortu.

Nemška vojna uprava javlja o novi nemški zmagi pri Masmünster, a dosedaj o tem še ni podrobnosti.

Masmünster (francoski Maslevanse) je mesto v nemškem okrožju Gornje Alzacije. Masmünster leži v lepi dolini Vozege na reki Doller, 450 m nad morjem. Ob njem vodi železniška proga Senukein Sennen. Mesto je malo in šteje okoli 4000 prebivalcev.

Francozi so pozvali vse umirovljene generale in polkovnike, naj se zopet javijo za vojno službo.

PO BITKI PRI MÜHLHAUSNU.

Borba nemške armade s Francozi se začela z lepim nastopom. Francoska armada — tri divizije s 60.000 možmi, — ki naj bi bila vojno zanesla v južnovzhodno Nemčijo, je potolčena. Že v soboto so pozkušale močne predčete 7. in 12. francoskega zbora po stari metodi poriniti pred splošno armadno fronto posamezne armadne oddelke. Te čete so bile potolčene pri Altkirchu. Drugi poizkus je dovedel Francoze do blizu Mühlhausna, kjer so se utrdili. Tu so se morali umakniti navalu nemške pehote, ki jo je podpirala z največjo preciznostjo delujoča artiljerija. Če na zemljevidu proučujemo teren krog Mühlhausna, nam postane jasen načrt francoskega armadnega vodstva. Tolikokrat imenovana, bojazen vzbujajoča in zastražena luknja v Vozezi naj bi topot tvorila vpadna vrata v Nemčijo, tam naj bi se topot začela vojska, kjer se je leta 1870/1871 bil zadnji boj. V tej pokrajini so morali leta 1871. zadnji ostanki francoske brambne sile, Bourbakove armade, svoje orožje izročiti švicarskim vojakom. Pa še drugo podobnost ima položaj po bitki pri Mühlhausnu z letom 1870/1871. Tudi tedaj je armada prestolonaslednika Friderika meseca avgusta pridobila prvi venec zmage v boju proti francoski diviziji pri Weissenburgu. Tudi tedaj je padel poveljujoči general. Če je res, da je bil sovražnik potisnjen proti jugu, potem morejo njegove mase iti le ob reki Ill, kajti da bi krenile proti zapadu ali vzhodu, ne branjijo samo energične sovražnikove odredbe, marveč tudi zadnji razrastki Mont Terribla. Nemške čete bodo potem sovražni-

mlada grofica Potocka pri nekem železniškem vozu, ji zakliče neki češki rezervist: »Holka (deklica), prosim vas, dejste mi pivo, prosim, mam Durst!« Samoobsebi umevno je grofica takoj želji ustregla.

ka potisnile v kot, ki ga tu tvori švicarska meja, in zadnje delo bo potem opravil general Wille s svojimi švicarji. To se pravi, da se bodo topot dogodki leta 1870/1871 ponavljali v nasprotni razporedi. Pomembno je pa tudi, da je trdnjava Belfort, ki zapira vogeška vrata, popolnoma izpostavljena nemškemu napadu. Spomin na leto 1870/1871 nam vsiljuje primero s trdnjavo Metz. Tudi za padec Metza so se začeli dogodki pripravljati z mejno bitko pri Weissenburgu. Kak udarec bi bil padec Belforta za Francoze, se more presoditi iz tega, da je ta trdnjava ključ, ki odpira pot v srce Francije. Toda neglede na numerični, strateški uspeh bitke pri Mühlhausnu za nemško armado, je njen pomen v prvi vrsti na moralnem polju. Nemška zmaga kaže silnega ofenzivnega duha nemških čet in vodstva v napadalni bitki proti elitnemu zboru sovražnikovega. Četudi je bil to le delen poraz, vendar Francozi niso mogli izvoliti slabšega načina za otvoritev vojne, kakor je ta, ki nudi njihovemu sovražniku najboljšo priložnost, da s svoje strani začne vojno z uničujočimi udarci. Na onem zgodovinskem ozemlju v Lotaringiji, ki je pred 44 leti videlo bežečo Mac Mahonovo armado, je bila — po bitki pri Mühlhausnu — pri Lagardeju pobita francoska brigada 15. armadnega zbora; ta druga zmaga nemškimi bojovníkom ni naklonila le 700 vjetnikov, 8 topov in 4 strojne puške, marveč tudi prvo sovražnikovo zastavo.

UFORI REZERVISTOV NA FRAN- SKEM.

Dunaj, 16. avgusta. »Reichspost« poroča iz Pariza preko Sofije: Neki častnik, ki je došel pred kratkim iz Pariza, pripoveduje, da se francoski rezervisti v mnogih krajih branijo odriniti pod orožje. Republikanska garda jih mora s silo skupaj goniti. V Parizu je bilo med rezervisti in gardo več bojev.

BRZOJAVKA NEMŠKEGA CESARJA.

Berolin, 15. avgusta. (Kor. urad.) Cesar Viljem je po zmagi pri Mühlhausnu odposlal armadnemu poveljstvu sledečo brzojavko: Hvaležen Bogu, ki je bil z nami, se zahvaljujem Vam in hrabrim četam za prvo zmago. Sporočite vsem prizadetim četam mojo cesarsko zahvalo, katero jim izreka njihov najvišji vojni gospodar v imenu domovine.

NEMČIJA MOBILIZIRA DALJE.

Berolin, 15. avgusta. (Kor. urad.) Nemški uradni list prinaša razglas, ki kliče k orožju črnovojniške čete prvega in drugega poziva. Prvi poziv se mora takoj zglasiti.

Kaj se plete na Balkanu?

Sofija. Politični in diplomatski krogi v Sofiji presojajo sedanjo situacijo na Balkanu zelo kritično in mislijo, da se bodo stvari tako-le razvile: Grška se pripravlja, da v sporazumu s Srbijo okupira srbski del Makedonije. Tega pa Bulgarija ne bo mogla mirno gledati in bo prisiljena, da navali na Grško. Turčija je pripravljena na to in bo pomagala Bulgarski. Turška mornarica hoče na vsak način onemogočiti rusko brodoge, ki se nahaja v Črnem morju, armada pa bo branila Bulgarsko proti Rusiji in tudi pričela v Kavkazu akcijo proti Rusiji. Rumunija zopet naglašja, da bo toliko časa nevtralna, dokler kaka država ne prekorači njenih mej, in tako bo Rumunija prisiljena zgrabiti za orožje, če bo Rusija izkušala prodirati skozi Moldavijo. Vsled tega je vojska na Balkanu postala neizogibna in je gotovo, da bo zemljevid Balkana čisto izpremenjen.

BULGARSKA MOBILIZIRA.

Sofija. (Kor. urad.) Bulgarska delna mobilizacija je bila izvedena v treh dneh.

V BULGARIJI OBSEDNO STANJE.

Sofija. (Kor. urad.) Nad Bulgarijo je proglašeno obsedno stanje.

VSTAJA NA SRBSKO-ALBANSKI MEJI.

Po zanesljivih poročilih iz Niša je odposlala srbska vojna uprava večje čete nazaj proti albanski meji, ker so vpadle albanske in mohamedanske čete v Srbijo. Ob srbsko-albanski meji je izbruhnilo nevarno vstaško gibanje, kakor se sklepa, ker so Srbi veliko vojakov tja poslali. Srbske vladne kroge ta novi zapletljaj zelo skrbi. Albanci v Debrri, Matu, Ljumi in Malisi so zasedli srbsko mejo, da preprečijo Srbom prekoračenje meje. Poroča se,

da so se onstran meje dvignili albanski rodovi proti srbskim oblastem in proti srbskim vojaškim četam. S Kosovega v Malisijo došli begunci poročajo, da velik del srbskega prebivalstva noče ubogati poziva, da bi odrinilo v vojsko.

VSTAJA V MAKEDONIJI.

Dunaj, 14. avgusta. Čim več prihaja vesti o vstaji v Makedoniji, kjer se prebivalstvo pripravlja, da prepreči umikanje srbskih čet na grško ozemlje. Bulgariji so že razstrelili most pri Devdeliji in zaprli sotesko pri Demiru, po kateri mora srbska vojska vsekakor iti.

SRBI ZAPUŠČAJO MAKEDONIJO.

Sofija, 16. avgusta. Südslawische Korespondenz poroča iz Sofije: Srbske čete so izven malih posadk že popolnoma zapustile Makedonijo, le v Stipu je ostalo več stotnij. V številnih vaseh niso mogli Srbi izvesti mobilizacije, ker niso hoteli Bulgari pod orožje, češ da se nočejo vojskovati z Avstro-Ogrsko. Tudi mohamedanci so se upirali vojaški službi. Ker so Srbi vzeli s seboj ves živež, grozi lakota.

NOVA BALKANSKA ZVEZA?

Bukarešt, 14. avgusta. Tukajšnjim diplomatskim krogom se zdi zelo verjetna vest, da bodo Bulgarska, Rumunija in Turčija stopile v novo zvezo proti Srbiji in Rusiji, in sicer za čas sedanje vojne. Pravijo, da so dogovarjanja med posameznimi državami že toliko napredovala, da bo mogoče novo zvezo že te dni proglasiti.

NEČUVENE SRBSKE LAZI.

Sofija, 16. avgusta. (Ogrski korespondenčni urad.) Srbsko časopisje nečuvno

laže in celo trdi, da se kozaki in Francozi nahajajo na avstrijskem ozemlju.

TURKI ZAPLENILI RUSKI DENAR.

Carigrad, 16. avgusta. Turške oblasti so zaplenile neko ladjo, ki je vozila več milijonov frankov v Rusijo.

Turško-ruska vojska?

Dunaj, 14. avgusta. V tukajšnjih diplomatskih krogih so mnenja, da je precej verojetna vest, da bo Turčija te dni napovedala vojno Rusiji.

Napadi Črnogorcev odbili.

Dunaj, 16. avgusta. (Koresp. urad.) Naši vojaki so povsod odbili Črnogorce, ki so poizkušali udreti v naše ozemlje.

Vpoklicanje rekrutov, nadomestnih rezervistov in črnovojnikov.

Dunaj, 15. avgusta. C. kr. korespondenčni urad je izvedel od zanesljive strani: V 8 do 10 dneh bodo vpoklicani vsi letošnji rekrutje in nadomestni rezervisti, v kolikor se to še ni zgodilo. Nekoliko pozneje bodo vpoklicani vsi črnovojniki, ki so služili pri vojaki in dosedaj še niso bili vpoklicani. Ker je končno sedaj žetev skoro pri kraju, bo zopet vpoklicano vse moštvo, ki je dobilo tozadevne dopuste.

Angleška v vojski.

MED AVSTRIJO IN ANGLEŠKO.

Dunaj, 15. avgusta. (Kor. ur.) Angleški poslanik na dunajskem dvoru sir Maurice de Bunsen in avstro-ogrski poslanik v Londonu grof Mensdorff sta dobila potne liste.

PODALJŠAN MORATORIJA NA ANGLEŠKEM.

London, 15. avgusta. (Kor. urad.) »London Gazette« objavljala kraljevo proklamacijo, s katero se podaljša moratorij.

Japonsko brodovje je odplulo.

Iz Tokia dne 14. t. m.: Prvo in drugo japonsko brodovje je odplulo v neznano smer.

× × ×

Angleško-japonska nagodba je bila obnovljena leta 1911 in je veljavna do leta 1921. Nagodba vsebuje sledečo glavno določbo: »Če bi bila ena ali druga teh dveh držav ogrožena od tretje, katerekolisibodi države, ali če bi bila zapletena v boj, da brani svoje pravice in interese, ji mora v tem slučaju takoj priskočiti na pomoč njena zaveznica, katera se mora z njo skupno bojevati in tudi skupno z njo sklepati mir«. Ker pa Japonska dodatno pristavlja, da bo njeno nadaljnje stališče odvisno od dogodkov na morju na vzhodu, ni še s tem obljubljena Angliji brezpogojna pomoč Japonske, ampak le v slučaju, če bi napadle v Japonskem in Kitajskem morju nemške vojne ladje angleške trgovske ladje.

Egipt se giblje.

V Egiptu se je začelo, zlasti med turško inteligenco, veliko gibanje, ki meri na to, da se vojni dogodki primerno izrabi in da se angleški jarem nekoliko olajša. Da se Angleži sami pripravljajo na kake izvanredne slučaje, dokazujejo sledeča znamenja: 1. Angleški kolonisti zapuščajo trumoma Kairo in deželo. 2. V Kairo je prišlo iz Južne Afrike nenavadno veliko število angleških čet. 3. Pred pristaniščem v Aleksandriji leži številno angleško brodovje. 4. Angleške pisarne so se odprle in začele nabirati z veliko naglico pristoje. Najmanj, kar bodo Egipčani od Angležev zahtevali, bo parlament in ustava. Če bo pa Anglija imela smolo v vojski, je mogoče, da bo iz strahu pred revolucijo dala Egiptu neodvisnost in si pridržala samo sueški kanal. Kediye, ki je sedaj v Carigradu, sam ne bo naredil proti Angležem ničesar, ker ni mož zato, njegovi ministri so pa kupljeni od Angležev. Če se bo v Egiptu kaj skuhalo, bo to zasluga turške inteligence, ki je vsa v opoziciji proti Angležem. Angleži namreč te može pri nastavljanju v višjih uradih dosledno prezirajo.

Vojska v nemških kolonijah.

Berolin, 15. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Poročila iz kolo-

nije Nemška južnozahodna Afrika (Deutsch-Südwest-Afrika) pravijo, da se ni v koloniji zgodilo ničesar novega. Tudi v Kamerunu se ni ničesar slišati o vojnih praskah. — Iz kolonije Nemška vzhodna Afrika (Deutsch-Ostafrika) ni nobenih poročil. Angleške čete prodirajo v koloniji Togo (južnozahodna Afrika) naprej. V Togo so vdrele tudi francoske čete, ki so imele z nemškimi patruljami že več prask.

Nevtralne države zapirajo svoje meje.

Nevtralne države, ki se evropske vojske ne udeležujejo, varno zapirajo svoje meje, da ne pride strahota vojske tudi v njih deželo.

Nekaterim vojskujočim se armadam ta nevtiralnost zelo dobro pride, nekaterim pa dela velike preglavice.

Vzemimo na primer Belgijo. Nevtiralnost Belgije je bila za francosko zelo ugodna, ker so se nadejali, da je Francoska od te strani varna pred nemško armado. Za Nemčijo je bila pa ta nevtiralnost zelo zanič, ker gre najkrajša pot nemške armade skozi Belgijo. No, danes je nevtiralnost Belgije pokopana in Belgija utegne biti pozorišče zelo hudih bojov med Francozi in nemško armado.

Druga nevtiralna država je Nizozemska ali Holandska. Nevtiraliteto te so sprejeli Nemci z veseljem. Francozi in Angleži pa z grenkimi čustvi. Nizozemci so namreč zaprli svojo deželo tako, da ne bodo mogle angleške ladje mimo Flissinga v Antwerpen, belgijsko pristanišče, kjer bi izkrcale angleško armado v pomoč Francozom.

Tretja nevtiralna država na severu je Danska. Nevtiralnost te je zopet jako ugodna za Nemčijo, slaba pa za Angleško. Danci so namreč položili mine ob svoja obrežna morja. Na ta način ne more nobena bojna ladja do Danske, zlasti ne do Kopenhagna, glavnega mesta. Na ta način je pa pretrgana pot med Vzhodnim in Severnim morjem, kar bo Angležem zelo slabo hodilo. Nemčiji pa dobro. Angleži ne bodo mogli priti Rusom v Vzhodnem morju na pomoč, Nemci pa imajo pot iz Severnega v Vzhodno morje prosto skozi kanal cesarja Viljema.

Na morju.

O AKCIJI NAŠE MORNARICE.

Dunaj, 15. avgusta. (Uradno.) »Neue Wiener Zeitung« poroča: Naša mornarica bo kmalu imela priliko, da stopi v akcijo. Videli bomo, da se lahko zanašamo ne samo na našo močno armado, ampak tudi na našo izborna mornarico.

USPEHI NEMŠKE MORNARICE.

Berolin. Wolffov urad poroča: Nemška mornarica, ki se je že v par bojih sijajno izkazala, kaže tudi naprej svojo izvrstno pripravljenost. Posamezni oddelki so v živahni akciji v vseh treh glavnih morjih, to je v Sredozemskem, Baltičnem in Severnem morju. Na nekaterih krajih so posamezne ladje tako spretno manevrirale, da so se čisto približale sovražni obali in jo ogrožale. Posebno v Sredozemskem morju, v algijskih vodah so imele nemške vojne ladje velik uspeh. Bombardirale so francoske luke in potopile nekaj francoskih transportnih ladij vojaki vred.

ZLAGANA POROČILA O POMORSKIH BITEAH V VZHODNEM MORJU.

Berolin, 15. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Angleška uradna poročila so razširila v inozemstvu vest, da se je bila v Vzhodnem morju velika pomorska bitka, v kateri je izgubilo nemško brodovje 22 in angleško 4 ladje. Ta vest je od kraja do konca izmišljena. Angleške ladje dosedaj niti poguma niso imele, priti v bližino nemške obale. Ravnotako je angleška vest, da so se angleške čete izkrcale v Belgiji in da so v zvezi z belgijsko armado uničile en polk nemške kavalarije, napačna. Ravnotako so poročila o večjih bojih nemških čet na Ruskem napačna. Nemške čete so si priborile že celo vrsto zmag v malih praskah. Pri Klavi se je umaknil pred nemškimi kolonami cel ruski kavalerijski zbor na jug. Sovražnik ni dosedaj naših čet nikjer zadržal.

ITALIJA USTAVILA DVE NEMŠKI LADJI.

Rim, 16. avgusta. »Tribuna« poroča, da je italijanski zunanji minister odredil, da so ustavili v Genovi nemški ladji »Moltke« in »König Albert«, ki sta vozili premog in o katerih so sumili, da bosta na odprtem morju preskrbeli s premogom nemške vojne ladje v Sredozemskem morju.

PONESREČENI PARNIK »BARON GAUTSCH«

je bil zgrajen v Dundee na Škotskem in ga je prevzel avstrijski Lloyd mesecca maja 1908. Dolg je bil 82'3 m, 11'9 m širok in je obsegal 2250 tonelov. Vrednost ladje cenijo od 2 do 3 milijone K.

Tržaški listi poročajo:

V srce pretresujoči so bili prizori, ki so se 14. t. m. dogajali v Lloydovi palači v Trstu. Med približno 100 uslužbenci je bila večina Tržačanov. Njih domači so se zbrali pred Lloydovim uradom in so čakali poročil. Ko je uradnik bral imena rešenih oseb, je tu in tam kdo veselo vzkliknil in tekel obvestiti doma ostale, da se njihov oče, brat ali sin nahaja med rešenimi. Ko pa je uradnik prebral celo listo, so oni, ki njim dragih imen niso našli na listi, začeli obupno jokati, vpiti in viti roke; mnogo žensk je omedlelo. Na vseh obrazih se je izražal neizrekljiv trepet in obup. Med rešenimi se nahajajo tudi kapitan Pavel Winter, prvi častnik Josip Lupis, drugi častnik Karl Leva, prvi mašinist Ivan Cosulich in tretji mašinist Josip Jaklič; drugi strojnik Franc Battagel in četrti strojnik Grmek sta utonila.

Na parniku je bilo 310 ljudi. Od teh se jih je rešilo, v kolikor je dosedaj znano, 179, med njimi veliko žensk. Lloydovo ravnateljstvo je naročilo parniku »Grof Wurmbrad«, ki je na poti iz Dalmacije, da vkrca rešene v Pulju in jih pripelje v Trst. Obenem je pooblastilo poveljnika, da sme vsem tistim, ki so brez sredstev, dati predujeme, da si lahko nabavijo najpotrebnejše.

Lloydovemu ravnateljstvu je došlo veliko sožalnih pism in brzojavk med drugimi tudi od namestnika Hohenlohe, škofa dr. Karlina, od bivšega ministrskega predsednika barona Gautscha itd.

Graški listi pišejo: Do zdaj še ni znano, zakaj da je »Gautsch« ponesrečil. Izključeno ni, da ni parnik zavozil na kako podmorsko mino.

Slovenec na ponesrečenem parniku Gautschu.

Na ponesrečenem parniku Gautschu je bil tudi uslužbenec vevške papirnice g. Fink, ki se je peljal domov. Gosp. Fink je požrtvovalno pomagal pri reševalnih delih.

Ruske krutosti.

Dunaj, 15. avgusta. (Koresp. urad.) Tukajšnje ameriško poslaništvo je sporočilo ministarstvu za zunanje zadeve sledeče: Dne 13. avgusta je bil c. in kr. vicekonzul Hoffinger, ki je ostal v Peterburgu za varstvo našega diplomatskega arhiva in za katerega varstvo je ruski zunanji urad izrecno garantiral, aretiran. Protest, katerega je podalo ameriško poslaništvo, ki je prevzelo varstvo avstro-ogrskih interesov v Rusiji, proti temu eklatantnemu kršenju mednarodnega prava, je ostal brezuspešen. C. in kr. vlada je bila prisiljena na to rusko nasilstvo odgovoriti z represalijami in je tedaj odredila aretacijo ruskega uradnika Stolkovskija, kateremu je bil poverjen diplomatski arhiv tukajšnjega ruskega poslaništva, ruskega poslaniškega duhovnika Jakubovskija in bivšega ruskega konzula v Sarajevu, ki je sedaj bival v Budimpešti.

Dunaj. (Kor. urad.) Na Dunaju aretirani član ruskega poslaništva Jakubovskij je bil zapleten že v mnoge špijonažne afeze, v katerih je bilo imenovano njegovo ime. Aretirali ga takrat niso, ker ga je branilo njegovo stališče v ruskem poslaništvu.

RUSKA NASILSTVA V MOSKVI.

Berolin, 15. avgusta. (Kor. urad.) Neki iz Moskve došli Nemci poročajo, da v Moskvi ne vlada tako navdušenje za vojsko kot v Peterburgu, pač pa vlada hudo sovraštvo do Nemcev. Vse nemške trgovine so razrušene. Notranjost nemškega konzularnega poslopja je popolnoma razdejana.

Dosedanja vojaška preiščljivenost avstro-ogrsk in nemške armade.

»Neue Freie Presse« ima naslednji članek: Tretje dejstvo, katero moramo zaznamovati v enajstih dneh od napovedane mobilizacije, je vojaška preiščljivenost avstro-ogrsk in nemške armade v vsakem spo padu z ruskimi obmejnimi četami. Mi se varujemo, da bi že sedaj izvajali splošne posledice. Toda poročila, ki prihajajo uradno iz avstrijske in nemške strani, so zanesljiva in dokazujejo, da so zavezniške čete prepojene z izvrstnim duhom in da so pri najmanjšem spopadu odbili in zapodili Ruse. Iz zadnjih poročil o bojih na meji

vzhodne in srednje Galicije je treba povdariti, da Rusi uporabljajo tudi photo stopovi in da se napadi ne vrše samo od kavalarije. Vendar je bilo naše obmejno varstvo dovolj močno, da se je afera rešila gladko in z malimi izgubami. V drugem boju naša mejna straža ni samo zadrževala dve stotnihi kozakov, temveč se je tudi z njima potem, ko jima je odvjela konje, spustila v boj in je sovražnik moral hitro zapustiti bojišče z izgubo 90 mrtvih in ranjenec, dočim naši niso imeli nobenih izgub. Čudna je zgodovina boja nemškega obmejnega oddelka v Biali, vzhodno od Johannesburga. Ruska kavalerijska brigada je izvršila napad in posledica je bila izguba nič manj kakor osem topov in več municijskih vozov. Mi bi raje sploh ne poročali, kakšen utis je na nas napravil ta posebne vrste potek boja. Boljše je, pokazati dejstva, kakor se dogajajo, in zbirati še nadaljne izkušnje, da tako pridemo k trdni sodbi.

Špijaža.

OBEŠEN SRBSKI ŠPIJON.

Iz Bjeline v Bosni poročajo: Župan Jovanović iz Velike Obrske je prijel nevarnega srbskega špijona. To je bil neki Pero Simić iz Crnjetova; zelo nevaren človek in že mnogokrat kaznovan zločinec, ki se je pred kratkim vrnil iz Srbije. Pero Simića so že obesili javno na glavnem trgu v Bjelini.

ŠPIJONI V DUHOVNIŠKI OBLEKI.

Iz Trbiža poročajo: Nek mlad, vitek človek, ki je, kakor je navedel, baje doma iz Kamnika, je več dni tu bival in se je izdajal za duhovnika. Ker je mnogo popraščeval, je postal sumljiv. Ko se je drznil priti tudi v župnišče, je izjavil dekan Kraut, da ta mož ne more biti duhovnik, ampak da je najbrže preoblečen špijon. Orožniki so ga nato aretirali in izročili sodišču. — V Raachu pri Göttingu na Zg. Štajerskem je opazil železniški čuvaj nekega možkega, oblečenega v duhovniško obleko, ki je nekaj stikal po kolodvoru, nato pa izginil na bližnji njivi. Vojaska straža je obkolila njivo in moža prijel. Izročili so ga graškemu domobranskemu sodišču.

Baronica Born v nevarnosti.

Soproga poslanca Friderika Borna se je peljala z avtomobilom od Sv. Ane pri Trzinu s svojimi tremi otroki in guvernantom — Francozinjo v Budimpešto. V Gradcu je dobila potrebno legitimacijo, pisano v nemškem jeziku. Na avstrijskih tleh je šlo gladko naprej. Ko pa se je pripeljala čez mejo na Ogrsko do občine Perlak, tedaj jo je naenkrat obkolila truma ljudi, ki so zahtevali, naj takoj izroči zaklade zlata, ki jih hrani v vozu. Nič ni pomagalo, da jih je baronica v madžarskem jeziku zavrnila in jim kazala nemško legitimacijo. Neki kmet ji je že nastavil revolver na prsa, ko pride domač sodnik z žandarjem, ki sta jo odpeljala na sodišče. Tedaj so na njeno prošnjo poklicali po telefonu nekega znanca, ki je spoznal po glasu. Nato so odredili, da se je z vojaškim vlakom odpeljala naprej do Budimpešte, kjer se nekoliko slabo počuti vsled prestopa strahu, avtomobil in soferja pa so začasno pridržali v Perlaku.

Prvi izkaz naših izgub

je izšel. Korespondenčni urad naznaja uradno, da je storilo vojno ministarstvo vse potrebno, da se od vojnih oddelkov prihajajoča poročila o izgubah v bitkah (Zaznamba izgub — Verlustliste) in zaznamki sanitetnih zavodov (Zaznamek ranjenih in bolnih) kolikor mogoče hitro in avtentično sporoče skupnemu izkaznemu uradu (Zentralnachweisbureau). Da se prepreči razburjenje, ki bi moglo nastati vsled tiskovnih pomot, se ponatisk teh izkazov ne dovoljuje. Pač pa se bo dala prilika časnikiškim podjetjem, kakor tudi posameznikom, da dobe zaželeno število teh objav od dvorne in državne tiskarne (Hof- und Staatsdruckerei) na Dunaju za lastno ceno. V interesu hitre objave zaznamka izgub in zaznamka ranjenih in bolnih je, da se te objave ne prestavijo šele v vse jezike. Tudi bi bilo v tem slučaju zaznamek tiskati nanovo, kar bi gotovo pospeševalo napake. Da pa bodo ti zaznamki dostopni vsakemu, bodo glave teh zaznamkov, ki bodo izšli v obliki tabel, tiskane v nemškem, ogrskem, hrvaškem, češkem, poljskem, rusinskem, srbskem, rumunskem, slovenskem in italijanskem jeziku. Vojno ministarstvo apelira na vse prebivalstvo, da pomaga onim, ki tega sami ne morejo storiti, razbrati poročila iz teh zaznamkov. —

Deželno predsedništvo nam je poslalo danes prvi zaznamek izgub z naročilom, da zaznamek nabijemo na uredniški deski. V došlem nam zaznamku izgub ni nobenega Slovenca.

Nemci v Belgiji.

POMEN ZMAGE NEMŠKE ARMADE PRI LÜTTICHU.

Iz Berolina poročajo: Glasom najnovjših statističnih podatkov je vojno moč belgijske armade v prvem pozivu ceniti na okroglo 200.000 mož. Po tem bi se bilo udeleževalo boja pri Lüttichu okrog 50 tisoč mož, torej mnogo več, nego je bilo naših čet. Zavzelja te strateško v resnici važne točke — Lütticha — se kar ne more dovolj visoko ceniti, kajti razen ogromnih belgijskih zalog so nam ondaj padli v roke izdelki bogate industrije, zlasti tovarov za volnene izdelke, predilnic za lan, tkalnic in elektran. Mesto Lüttich, kamor vodi glavna železniška zveza Berolin—Kolin—Lüttich in ki leži blizu francoske meje, ne bo samo bistveno olajšalo glavni nastop čet potom železnice, marveč zlasti tudi dovažanje dopolnilnih čet. Lüttich je kakor ustvarjen za armadne zaloge in razpolaga predvsem vsaj z eno železniško zvezo s francosko mejo.

NEMCI SVARE BELGIJCE IN FRANCOZE.

Berolin, 15. avgusta. (Kor. urad.) »Norddeutsche Allgem. Zeitung« objavljiva svarilo Franciji in Belgiji, v katerem se poroča, da so nemške čete dobile nalog vsak sovražni pojav prebivalstva z najstrožjimi sredstvi zatreti. Konstatiralo se je, da se že boja udeležuje tudi prebivalstvo v civilnih oblekah. Take osebe bodo po naglem sodu ustreljene.

BELGIJSKE GROZOVITOSTI.

Hamburg, 15. avgusta. (Kor. urad.) Neki pri Lüttichu ranjeni vojak piše listu »Hamburger Fremdenblatt«: Prebivalstvo Belgije strelja na vse, tudi na »Rdeči križ«. Dan po bitki za Lüttich sem si moral s puško v roki napraviti pot skozi neko vas do trgovine, ker so prebivalci neprestano streljali na nas.

BELGIJSKI VJETNIKI NA NEMŠKEM.

Berolin. (Kor. urad.) 4000 belgijskih vojni vjetnikov so pripeljali v Paderborn. Porabili jih bodo za razna dela.

USODNA ZAMUDA BELGIJE.

»Braunschweiger Landeszeitung« izve, da belgijska vlada ni mogla več dobiti pri Kruppi naročenih in že izdelanih topov. Za topove je že plačala 200 milijonov frankov.

Razna poročila.

NAŠ PETERBURSKI POSLANIK DOŠEL NA DUNAJ.

Berolin, 15. avgusta. (Kor. ur.) Do sedanjih avstro-ogrski poslanik v Peterburgu grof Szapary je danes dopoldne došel semkaj.

DAR PRESTOLONASLEDNIKA.

Dunaj, 15. avgusta. (Kor. ur.) Nadvojvoda Karl Franc Jožef in njegova soproga sta darovala 70.000 kron za »Rdeči križ« in za družine vpoklicanih vojakov.

KRŠITEV MEDNARODNEGA PRAVA.

Berolin, 15. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča, da je pri Kališu streljalo iz zasede na nemške čete več ruskih civilistov. Dva moža sta ubita, dvajset pa ranjenih.

RUSKI KOZAKI DEZERTIRAJO.

Lvov, 15. avgusta. (Kor. urad.) Kakor listi poročajo, vrste dezertirjev ruskih obmejnih straž in kozakov na gališko-ruski meji vedno bolj naraščajo.

DUNAJ NAJ BI DAL 5.000.000 KRON ZA RODBINE VPOKLICANCEV.

Dunaj, 16. avgusta. Občinski svetnik Jožef Stein je dunajskemu županu dr. Weiskirchnerju predlagal, da naj dovoli mestni svet 5.000.000 kron rodbinam pod orožje vpoklicanih oseb. Nadalje je naprosil župana za posredovanje, da bi se o dogodkih na jugu več poročalo, kolikor se je do zdaj.

V RUSIJI USTAVLJENI AVSTRIJSKI UREDNIK.

Krakov, 16. avgusta. (Zas.) Glavnemu uredniku »Glos Naroda«, dr. Beaupre, ki se je mudil v Ukrajini, so Rusi zabranili vrniti se v Avstrijo.

DOMOLJUBNE MANIFESTACIJE V WIELICZKI.

Wieliczka 16. avgusta. (Zasebno.) Pozdravov vojaštva so se udeleževali načelniki vseh oblasti. Vojake so navdušeno pozdravljali. Častniški zbor je obedoval v kazini, kjer jih je nagovoril poslanec Rübenhafer. Med dinnerjem je koncertirala rudarska godba. Po dinnerju je nesla množica na ramah generala na konja, ki so ga okrasili s cvetli-

cam. Moštvo so medtem bogato pogostili.

MANIFESTACIJA JUDOVSKIH ORGANIZACIJ V GALICIJI.

Lvov, 16. avgusta. Tu so pod vodstvom občinskega svetnika Ulama zborovali zastopniki vseh judovskih organizacij, da zavzamejo stališče judovskega prebivalstva glede na sedanji položaj. Zastopani so bili zastopniki vseh judovskih trgovskih, industrijskih zvez. Izjavili so, da judovsko meščanstvo neutrudljivo dela na to, da se širi narodna zavest med judovskim prebivalstvom. Judovsko prebivalstvo v Lvovu soglasno složno s poljskim narodom v boju za neodvisnost domovine. Judovsko prebivalstvo se poziva, da naj v boju s prastarim smrtnim sovražnikom Poljakov in židov žrtvuje premoženje in kri. Izvolili so izvršilni odbor, ki je postavil finančni, sanitetni in agitacijski odbor.

UČENCI NATAKARJI.

Krakov, 16. avgusta. Listi poročajo iz Przemysla, da izvršujejo natakarsko službo učenci, ker je odrinila večina natakarjev k vojakom.

PRESKRBA Z ŽIVILI V JUŽNIH TIROLIH.

Trident, 16. avgusta. »Alto Adige« poroča: Drž. poslanec in župan v Roveretu, baron Malfatti, je odpotoval sporazumno s tirolskim namestnikom grofom Toggenburgom v Rim, da izposluje pri italijanski vladi dovoljenje, da se sme južna Tirolska, kjer grozi dražinja, preskrbeti z živili iz Italije.

DUNAJSKA BORZA.

Dunaj, 15. avgusta. (Koresp. urad.) V današnji plenarni seji dunajske borzne zbornice je bilo soglasno sklenjeno, da se borzni promet tudi naprej sistira.

USTRELJENI FRANCOSKI AVIATIK.

Berolin, 16. avgusta. Pri Diedenhofnu so nemški vojniki streljali na francoski aeroplan. Aviatika je krogla usmrtila, vsled česar je aeroplan padel na tla.

Dnevne novice.

+ Cesarjev rojstni dan se bo na cesarjevo željo v sedanji dunajski garniziji praznoval samo s sv. mašo v vojašnicah.

+ Proti neopravičenim napadom. Zaradi neopravičenih napadov na Slovence in zaradi hujškanja nekaterih naših narodnih nasprotnikov so se naši poslanci zdaj in ta teden ponovno obrnili osebno in pismeno na pristojna mesta. Toliko za sedaj v pojasnilo.

+ Našim naročnikom! V novjšem času se je oglasilo več novih naročnikov na »Slovenca«, ki naročnino nakazujejo po položnicah. Tem bodi povedano, da poštni uradi in poštna hranilnica v sedanjem času ne morejo tako točno poslovati, kot sicer, in prejme uprava položnice mnogo kasneje. Od dne, ko naročnik vplača naročnino, do dne, ko prejme uprava od poštnice hranilnice z Dunaja odrezke položnic, preteče 5—8 dni. Kdor torej po položnici naroči »Slovenca«, mine najmanj en teden, predno mu pride v roke prva številka. Po nakaznicah pridejo denarne pošiljke mnogo hitreje. Cenjene somišljenike ponovno prosimo, naj opozore na to nove naročnike.

+ Dobra misel. Za rojstni dan Njegovga Veličanstva kralja se v Zagrebu pripravljajo nenavadne slavnosti, o katerih se je na magistratu posvetovala posebna konferenca. Pri tej priliki so pravaški odposlanci zagovarjali bakljado po mestu. Toda koalicionaši so bili odločno proti temu. Šele ko jim je neki pravaški delegat zagrozil, da pride pravaši tudi brez njih in preko njih bakljado, so se prestrašili in končno pritrdili.

+ Mesto Zagreb za vojsko. Za časa balkanske vojne je mesto Zagreb dovolilo za balkanski »Rdeči križ« 20.000 K, medtem ko je sedaj bilo vse tiho. To je napotilo pravaške zastopnike, da so župana javno pozvali, naj se tudi Zagreb gane v teh svečanostnih trenutkih. In ta javni poziv ni bil brez sadu. Župan Holjac je moral za kraljev rojstni dan sklicati slavnostno sejo občinskega zastopstva ter bo v tej seji zahteval neomejen kredit za »Rdeči križ« in za rodbine naših vojakov.

+ Umrl je včeraj, dne 14. avgusta, opoldne na Vrhniki g. Bogdan Kobal, c. kr. višji sodni svetnik v pok. ter predsednik ondotnega krajnega šolsk. sveta in občinske hranilnice. Ko se je vrnil v soboto ob pol 12. uri zvečer od službenih opravkov iz Ljubljane domov, ga je zadela kap. Pogreb bo v ponedeljek ob 5. uri popoldne. Blagemu možu prijazen spomin!

+ Takojšnji ponavljalni izpiti na srednjih šolah. Korespondenčni urad poroča uradno: Kakor smo doznali, je naučni minister dr. vitez pl. Hussarek onim dijakom, ki so toliko stari, da pridejo za vojaško službo v poštev in morejo biti poklicani v aktivno službo, ali ki bi se hoteli

prostovoljno javiti za aktivno službo, dovoliti, da smejo ponavljalne izpite polagati prej kakor je to sicer navadno. Srednješolski dijaki, katerim so bili pri končni klasifikaciji preteklega šolskega leta naloženi ponavljalni izpiti, jih lahko na prošnjo takoj polože. Pod istimi pogoji se pripuste abiturienti, ki so bili pri zrelostnem izpitu v preteklem poletnem terminu za pol leta reprobirani, na prošnjo sedaj takoj k ponovitvi mature. Prošnje je nasloviti na deželni šolski svet. Ako bi na kakšni srđni šoli ne bilo mogoče sestaviti zrelostne izpraševalne komisije, se za dotične dijake določi drug zavod, na katerem bodo maturirali.

+ Izplačila za konje in vozove. Avstrijsko finančno ministrstvo je naročilo deželnim finančnim oblastem, da takoj prično potom poštne hranilnice izplačevati določene zneske za konje in vozove, ki so se nakupili vsled mobilizacije. Z izplačevanjem se mora pričeti vsaj 18. avgusta.

+ Usodna šala. Jerneja Bogataja, posestnika iz Suhega dola pri Trati, so dražili, da bo sojen po naglem sodu, ker ima revolver brez orožnega lista. Tega se je Bogataj tako ustrašil, da si je na vratu prerezal žile.

+ Nesreča na postaji Borovnica. Dne 17. t. m. se je pripeljal izpr. kurjač Hvala južne železnice z ljubljanske postaje v Borovnico. Hvalov stroj je moral potiskati, kakor običajno, vlak na nadaljnji strani proge iz Borovnice proti Logatcu. Hvala je zato urejeval na lokomotivi rdečo signalno luč, a medtem je drugi stroj pritisnil in Hvala je prišel med pritiskača. Hvala je nevarno poškodovan, prepeljali so ga po takojšnji zdravniški pomoči v ljubljansko bolnišnico. Upajo, da Hvala kljub nevarni poškodbi ozdravi.

+ Z južne železnice. Uvedli so več lokalnih vlakov. Podrobnosti naj potujoče občinstvo poišče na kolodvorih.

+ Mesto aeroplanov — štorcklje. »Salzburger Volksblatt« piše: Z več strani smo bili obveščeni, da so nad našim mestom videli več aeroplanov. Razburjenje, ki se je pa meščanstva polastilo, je neutemeljeno, ker ni šlo za aeroplane, marveč za štorcklje, ki so jih najbrže vojni nemiri iz njih gnjezdov prepodili in ki so iskale mirnejših prostorov.

+ Pasja steklina v kamniškem okraju. Prejeli smo: K dnevni novici »Pasja steklina v kamniškem okraju« v Vašem cenjenem listu z dne 11. avgusta t. l. št. 181. sporočam resnici na ljubo sledeče pojasnilo: Dne 11. julija t. l. pokončala sta se v Kamniku 2 psa, na katerih se je od živinozdravnika in potom izvršene preiskave na živinozdravniški visoki šoli na Dunaju dognala steklina. Varnostne naredbe proti tej kugi so se že koj prihodnji dan razglasile in pasja zaprtija zaukazala čez 13 občin. Vsi od steklih psov napadeni ljudje so koj odpotovali na Dunaj v svrhu cepljenja. Ko je pa dekla v Trzinem župnišču Marija Hribar, ktera je bila baže pred kakimi dva in pol meseci od neznanega psa popadena, dne 27. julija obolela in dne 28. julija na steklini umrla, prišlo se je šele na ta način na sled zamolčani kužni bolezni psov tudi v Trzinu, koder so se potem pokončali vsi psi in mačke in zaukazala takoj najstrožja pasja zaprtija čez cel kamniški okraj.

Malomarnost, vsled ktere se je izbruh pasje stekline v Trzinu zamolčal, plačala je dekla Marija Hribar s svojo smrtjo. Krivci, kateri so tudi vedeli za sumljivo obolenje psov in niso tega naznanili zagovarjati se bodo morali pred sodnijo. Pridejo pač časi, ko izbruhnejo kuge kljub največji pozornosti posestnikov živali in javnih zdravstvenih organov, kar nam potrjujejo ravno to poletje obili slučajji stekline v prestolnem mestu Dunaju, koder bi imel človek v očičled izbornu vremenih zdravstvenih naredb take slučajje za nemogoče. Ako se bode ljudstvo in županstva držala varnostnih predpisov, potem se bode steklina v Kamniškem okraju zanesljivo zatrla.

+ Kap je zadela v Mariboru zasebnika g. Jožef Melzerja, bivšega trgovca s steklenino v Cirilovi tiskarni. Gosp. Melzer je odbornik in član raznih katoliških društev in njih vnet podpornik. Blagemu možu želimo, da bi skoro okreval!

+ Od vojaške straže ustreljena. V Brikenu se je pripetila grozna nesreča. Vpoklicani rezervist Slavik, ki je bil na obisku pri svoji sestri, je hotel pozno zvečer zapustiti hišo, da bi se podal v svoje stanovanje. Slavik in njegova sestra, ki mu je odpirala vrata, se nista odzvala klicu mimo idočega vojaške straže, nakar je ta ustrelila. Deklica je bila takoj mrtva, Slavik pa težko ranjen.

+ Izseljevanje v Ameriko s Kranjskega je ob vojnih dogodkih skoro popolnoma prenehalo. Meseca avgusta je v Ljubljani kupilo vozne listke v Ameriko samo 66 ljudi, in še ti so bili stari

ljudje in ženske. Med temi izseljenci je bilo samo 25 Kranjcev. Kranjski fantje so vsi hiteli pod zastave in nihče kakor hitro je izšel cesarjev poziv se ni izkušal z begom v Ameriko odtegniti vojni dolžnosti.

+ Novice iz Spodnje Idrije. Filip Mrak, hlapec pri gostilničarju Stefanu Lapanje je bil vpoklican vnovič v vojake: zato je skočil 3. t. m. v Idrijo. Otemnel mu je um. Zjutraj je bil še vesel, ker se je vrnil gospodar, ki je bil tudi vpoklican; Ko je pa zvedel, da bo moral sam zopet v vojake, je bil ves zbehan. Končno je šel na most, stopil na ograjo, zavriskal in se vrgel v vodo. Iz vode ga je rešil s smrtno nevarnostjo Mat. Šinkovec. Hlapca so odpeljali v umobolnico na Studencu. — Ustanovili smo pomožni odbor za »Pomožno akcijo«. — Z zgradbo ceste v Kanomljo so popolnoma prenehali, ker ni delavnih moči.

+ Iz strahu pred vojsko si je prerezal žile posestnikov sin Jožef Osojnik iz Bukovja pri Kozjem in izkrvavel. Osojnik bi moral k vojakom.

+ Ravnatelj tvornice torpedov na Reki aretiran. Ravnatelja reške tovarne za torpede, Angleža Jonesa so zaprli.

+ Pisma s šifriranimi naslovi prepovedana. Trgovinsko ministrstvo je izdalo odredbo, s katero se prepovedujejo poštno ležeča pisma s šifriranimi naslovi. Poštno ležeče (poste restante) pošiljke morajo imeti popolno ime in stan prejemnika, ki se mora na pošti legitimirati.

+ Vseučilišče na Dunaju je izpremenjeno v lazaret.

+ Izpustili so iz preiskovalnega zapora v Celju aretiranega ravnatelja posojilnice Iv. Smertnika, ker so se prepričali, da beleške, ki so jih našli pri njem, niso veleizdajniške.

+ Samouror vpokojenega stabnega častnika. V Gradcu se je ustrelil vpokojeni podpolkovnik Ivan Koch.

+ Caillaux umorjen? Neki iz Pariza došli časnikar poroča v »Frankfurter Zeitung«, da je vest o umoru Caillaux-a resnična in da je sam čital v »Matinu«, da je bil Caillaux zadet od dveh krogelj. Ni pa res, da bi bila umorjena tudi žena Caillaux-a, kakor se je prvotno poročalo.

+ Lov za špijoni v Celju. Po Celju sta se potikala dva možka, ki sta vzbudila sum. Vojaška patrolja je pričela oba zasledovati. Enega je patrolja ujela v Jožesovem gozdu in našla pri njem strup, drugemu se je posrečilo ubežati.

+ Pomiloščeni kaznjenci. Cesar je odpustil 91 kaznjencem ostanek kazni. Na moški kaznilnici v Kopru in v Mariboru odpade na vsako 8, na kaznilnico v Gradcu 5 in na Begunje 4 slučajji.

+ Tovarna za bombaževino v Stračicah dela od sedaj naprej le tri dni v tednu.

Ljubljanske novice.

Ij Omejitev gostilniške in kavarniške policijske ure. Mestni magistrat razglasa: Vsled razpisa c. kr. deželnega predsedništva z dne 14. avgusta 1914, št. 2616, se naznanja sledeče: 1. V ljubljanskem mestnem ozemlju se imajo gostilne zatvarjati ob 10. uri zvečer; 2. kavarne se morajo zatvarjati o polnoči; 3. žganjarne morajo biti zatvorene ob 7. uri zvečer. V kolikor veljajo glede točenja in drobne prodaje žganjih opojnih pijač že itak strožje navedbe, ostajajo te tudi v veljavi. Že izdane dovolitve podaljšanja policijske ure stopajo iz veljave in novih se za sedaj ne bo izdajalo. Te odredbe stopijo v moč z današnjim dnem. — Mestni magistrat v Ljubljani, dne 15. avgusta 1914.

+ »Rdeči križ«. Predsedništvo deželnega in gospejnega pomočnega društva »Rdečega križa« za Kranjsko daje na občno znanje, da je od danes naprej pooblaščen prejemati denarje za »Rdeči križ« gospod občinski svetnik Ferdinand Staudacher, c. kr. računski revident, kateri uraduje v računskem oddelku c. kr. dež. vlade od 8—1 ure pop. Imenovanemu naj se pošlje vse račune zadevajoče »Rdeči križ«. Obenem se naznani, da se bodo imena darovalcev, kateri so v pobiranih knjižicah vpisani pozneje in po vrsti objavili.

Ij Policijsko ravnateljstvo je prepovedalo dohod na Grad. Prosimo občinstvo, naj se strogo pokori tej naredbi, da ne bo kakih nesreč.

Ij Umrl je včeraj g. Alojzij Kosič, hišni posestnik in črkostavec v pokoju. Pogreb bo jutri dne 17. t. m. v ponedeljek ob 4. uri popoldne iz hiralnice sv. Jožefa k Sv. Križu.

Ij Avtomobil povozil. Služkinja Angela Škripa je šla včeraj ob polsedstih zvečer po Prešernovi ulici, kjer je vladala precejšnja gneča. Hotela je iti preko ceste, v tem hipu jo je pa povozil neki avtomobil in jo poškodoval. Ravno ta avtomobil jo je takoj prepeljal v deželno bolnico.

Ljubljana. Kažipot za glavno mesto Kranjske s petbarvnim načrtom. Cena 1 K 20 h. — Za tujca in domačina je ta knjižica velevažna, ker ga seznani z vsemi posebnostmi Ljubljane. Obsega tudi seznam najpriporočljivejših trgovin, obrtnikov, tovarn itd., dalje seznam odvetnikov, notarjev in zdravnikov, povedana je tudi stroka, s katero se v prvi vrsti vsak posameznik bavi. Imenik cest, ulic in trgov olajša orientacijo. Velik jasan načrt mesta Ljubljane je priložen.

Načrt Ljubljane, 1:10.000. V dveh barvah 30 h, v petih barvah 50 h. — Dobi se tudi napet na platno, ki bo radi svoje natančnosti vsakemu dobro služil in ga popolnoma orientiral.

Slebing: Slovarček slovenskega in nemškega jezika. Cena 1 K 20 h, vez. 1 K 80 h, po pošti 20 h več. — Ta slovarček je prirejen tudi s posebnim ozirom na samouke in je smatrat kot nekaj pripomoček k nemščini brez učitelja; obsega precejšen besedni zaklad in navaja pri besedah razne oblike, kar je za samouka in za vse, ki se bore s težavami nemškega jezika, izredne važnosti.

Italijanščina za Slovence. Cena 1 K 20 h, po pošti 1 K 30 h. — Knjižica je porabna za vsakogar, ki se hoče v kratkem času sam brez učitelja naučiti italijanščine, kolikor je rabi v vsakdanjem življenju. Obsega slovnico, razgovore, pa tudi kratek slovarček laškega jezika.

»KATOLIŠKA BUKVARNA« V LJUBLJANI.

Društvo tiskarjev na Kranjskem naznanja žalostno vest, da je njega dolgoletni zvesti član gospod

Alojzij Košir

črkostavec v pok. in hišni posestnik

dne 15. avgusta, ob pol 11. uri dopoldne po dolgi bolezni 64 let star prominul.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 17. avgusta, ob 4. uri popoldne iz hiralnice na Radeckega cesti.

Čast njegovemu spominu!

Ljubljana, 16. avg. 1914.

Preminula je najskrbnejša vseh mater, dobra babica in prababica gospa

Marija Bekš

po večletnem trpljenju, voljno vdana, previdna in spravljena. Muk nešteto in let sedemdeset ji je bilo.

Nje truplo bo vrnjeno zemlji dne 17. t. m. ob 4. uri od hiše št. 9 na Radeckega cesti. Sv. maše zadušnice bodo brane v cerkvi sv. Janeza Krstnika.

Tihega sožalja in iskrenih molitev za drago rajnico prosijo

Zalujoči.

V Ljubljani, dne 16. avg. 1914.

VINO

je zelo poceni, ker je še mnogo starega in se bliža novo. Kdor ga želi naročiti, naj se obrne na 2103

Ano Maljavac, Roč-Istra.

Zrele, sveže

češplje in hruške

(tepke), kupuje in plača po najboljši ceni

M. ROSNER & Co.

veležanjarna sadja v Ljubljani, zraven pivovarne „Union“.

2350

Naročajte „Slovenca“!

NESTLÉ-JEVA

MOKA ZA OTROKE 1151

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastonj Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse. 5k

Naravna

BILINSKA

KISLA VODA

najbogatejši alkalični (natron litijev) kislec na Češkem. — Izborna dietetična namizna pijača. O vrednosti „Bilinske“ izvolite vprašati hišnega zdravnika. 624

Iščejo se

zastopniki proti visoki proviziji za obisk poljedelcev, obrtnikov, uradnikov itd. za razpošiljalnico sukna za moške in ženske. Upeljani imajo prednost. Neupeljani, a dobro poznani se posebej vpeljejo. Ponudbe pod »Tuchfabrik 4313« na Haasensteint & Vogler, Praga II. 2342

Za nizko ceno se proda mali, 8 konjskih sil

avtomobil (phönomobil)

na tri kolesa, model 1912. Več se izve v meh. delavnici F. Florjančič, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6.

SIR

dobro vlečan, polnomasten po K 160 1751
pol masten po K 140
ima v zalogi:

Mlekarska in sirarska zadruga v Logatcu.

Na prodaj sta: 2357

2 nova križeva pota

zaradi prostora, veliko po znižani ceni, in

1 razpelo „Corpus“

160 cm visoko, lepo izdelano, cena po dogovoru, pri Franc Tomanu, podobar in pozlatař v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Priporočamo hitre 159

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmri nasl. Katinka Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ul. 6. Izborna blago. Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«.

Lepo stanovanje

z uporabo vrta, obstoječe iz 4 sob, kopalne sobe in kuhinje s pritliklinami se odda za novembrov termin eventualno takoj v hiši Gradisce št. 7. Poizve se pri hišnici. 2494

Sanatorij Elizabetišče

za notranje, kirurške in ženske bolezni (bol. postrežba sester križark).

Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerno. V sanatoriju moderno kopališče z vsemi zdravilnimi pripomočki.

Poljanska c. 16.

Telefon št. 141

Stanovanje

z dvema sobama, veliko kuhinjo, podstrešjem, drvarnico, štirimi prostornimi kletmi, gospodarskim poslopjem s podstrešjem, obstoječe iz hleva za 14 glav živine, velike šupe in skednja (uporabno tudi za skladišče), se odda takoj ali pa z novemborskim terminom v Linhartovi ulici št. 30, Ljubljana. Natančneje pri Josipu Matjanu, Vižmarje št. 31. 2524

Kantina Corazza

Levada (Istra)

601

VINO

belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

Restavracija

v zdravilišču

„Kamnik“

Izborna dunajska kuhinja

Izvrstna naravna vina — Vedno sveže

pivo — Cene zmerno — Priporoča se

Viktor Zeilner, restavrater

1818

Pomočnik

galanterijske stroke z večletno prakso, samostojen delavec, ki bi imel veselje tudi nekoliko potovati, se sprejme pod zelo ugodnimi pogoji pri tvrdki IVAN SAVNIK, Kranj.

Istotam se sprejme tudi en 2507

manufakturist

Kneza Auersperga
radioaktivno
kopališče

Toplice na Kranjskem

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebne in močvne kopeli. Elektroterapija, masaža, s komfortom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ishias), nevrastenija, histeria, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravnanstvo Sezona od 1. maja do 1. oktobra. 2818

POZOR!

Vile, stanovanjske hiše, stavbene parcele v mestu kot v okolici se pod jako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo

Valentin Accetto,

Ljubljana, Trnovski pristan št. 14. 1487

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1913. K 170.217.149—

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496.17

V letu 1913. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232.66

Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastonj in poštne prosto.

2171 Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji. 24

Telefon št. 253.

Telefon 253.

Tovarna kemičnih izdelkov

Golob & Ko.

na Viču pri Ljubljani

vljudno naznanja, da deluje nepretrgoma dalje in se priporoča slav. občinstvu. 2513

PREMOG

vseh vrst in v vsaki množini

dobavlja zopet za sedaj

Fran Uher,

2511

zaloga premoga na debelo

Ljubljana

Telefon 266.